

Met gepaste trots

Op 14 maart jl. nam het congres van de PvdA, na een vurige toespraak van voorzitter Lilianne Ploumen, de integratieresolutie *Verdeeld verleden, gedeelde toekomst* redelijk geruisloos aan. Naar aanleiding van hevige discussies over de tekst had het partijbestuur de scherpste kantjes ('Nieuwkomers, hun kinderen en kleinkinderen moeten zonder voorbehoud kiezen voor de Nederlandse samenleving') er al van afgeslepen. Op het congres sneuvelden er nog een paar, zoals de frase 'krenken mag' en een passage over *Fitna*.

Nu deze teksten de eindstreep niet hebben gehaald, is de kans groot dat de discussie over hun diepere betekenis ook doodbloedt. Dat zou een slechte zaak zijn, want het thema leeft. In het partijdebat voorafgaand aan het congres liepen de gemoederen hoog op, het ging ergens over.

Evengoed bleken veel inhoudelijke meningsverschillen uiteindelijk lang niet zo groot als ze op het eerste gezicht leken. Een van mijn collega-Kamerleden was blij dat de zin over het zonder voorbehoud kiezen voor Nederland was geschrapt, terwijl ik dat juist betreurde. Voor mij staat die zin voor de wens van mensen om deel te willen uitmaken van de Nederlandse samenleving. Mijn collega onderkende het belang daarvan, zij zou het alleen anders formuleren. We hebben op dit terrein duidelijk niet genoeg aan een half woord.

In de resolutie zoals die is aangenomen zijn sommige passages herschreven, zonder dat aan de essentie afbreuk is gedaan. Zo is voor deze tekst een breder draagvlak geschapen en dat is uitstekend. Maar niet alle angels laten zich herleiden tot 'te kort door de bocht'-taalgebruik. Er liggen wel degelijk kwesties waarover de meningen diep verdeeld zijn. Die vraagstukken verdwijnen niet simpelweg doordat ze uit de tekst verwijderd zijn.

Neem de manier waarop wordt omgesproken met het thema 'de Nederlandse identiteit'. Waar in de tekst — terecht — volmondig wordt erkend dat tradities en gewoonten een fundamenteel onderdeel uitmaken van het wezen van mensen, lijken veel 'oude' Nederlanders binnen de PvdA ervoor terug te schrikken om dit uitgangspunt niet alleen op 'nieuwe' Nederlanders maar ook op henzelf van toepassing te verklaren. Het is opmerkelijk hoeveel commotie een term als 'ons Nederland' of een zin als 'wij zijn van dit land' oproept. Dat heet algauw ongepast nationalisme. Ik ben niet nationalistisch in die zin dat ik een voorkeur heb voor het eigen volk, gepaard aan een afkeer van het vreemde (de definitie uit het woordenboek), maar ik voel mij wel verbonden met Nederland, zijn geschiedenis en cultuur.

Voor de meeste mensen is het belangrijk om zich deel van een gemeenschap te weten — zeker nu de effecten van globalisering zich doen voelen en Nederland definitief een immigratieland is geworden. Mensen hebben een minimum aan houvast nodig om mee te draaien in de maatschappij. Dat geldt voor degenen wier voorouders hier al woonden net zo goed als voor nieuwkomers. 'De' Nederlander bestaat niet, maar het 'zich Nederlander voelen' kan wel degelijk onderdeel vormen van iemands identiteit. Dat begrip sluit niets en niemand uit. Ik voel mij Nederlander, maar ook sociaal-democraat, lid van mijn familie, feminist — en zo kan ik nog wel even doorgaan. Al die onderdelen samen bepalen wie ik ben.

Om integratie tot een succes te maken moeten wij allen — nieuwe én oude Nederlanders — weten wie we zijn en waar we vandaan komen.

MARIJKE LINTHORST
Redacteur s&d